

Dapperheidsplein

Tijdens de voorbije honderd jaar is het aanzicht van het "historische centrum" of "rinck" van Anderlecht grondig veranderd.

Tijdens de uitbreidingswerken rond de collegiale die aan het einde van de 19de eeuw ondernomen werden door architect Jules-Jacques Van Ysendijck, werd het kerkhof gesaneerd om het voorplein uit te breiden. De externe bodem werd verlaagd om er een voetpad aan te leggen en de rinck werd met de d'Aumalestraat verbonden, die toen reeds bestond.

Op 8 mei 1911 keurt de gemeenteraad een verkavelingsplan goed dat bepaalt dat de "gevels die opgetrokken zullen worden op de Pleinplaats zich moeten inspireren op de stijlen tussen de 16de en de 18de eeuw, teneinde een te groot contrast met de Sint-Pieterkerk te vermijden. Alle gevels worden in zichtbare materialen uitgevoerd en moeten voldoen aan bepaalde architecturale voorwaarden die enkel de gemeente zal mogen beoordelen”.

Vanaf 1912 prijken de "pastichewoningen" trots met hun barokke, "uitgezaagde" puntgevels of met hun Vlaamse trapgevels op de Pleinplaats.

Op de hoek van het Dapperheidsplein en de Porseleinstraat bevinden zich enkele oude gebouwen uit het einde van de 18de eeuw. Deze gebouwen worden vandaag als tavernes uitgebaat, "Les Tretaux" en "het Paviljoen". Op de hoek van het plein en de Kapittelstraat, stuiten we op een eenvoudige woning (1700) in oranjekleurige baksteen, die onlangs gerestaureerd werd en toebehoort aan het Gemeenschapscentrum De Rinck.

Voormalige eigendom Vandenpeereboom

Adres: Dapperheidsplein 17

In 1890 koopt Jules Vandenpeereboom, minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafie, een eigendom op het Dapperheidsplein, tegenover het voorplein van de collegiale, waar een kanunnikenwoning stond uit de 18de eeuw.

Hij laat dit huis afbreken om er, volgens de plannen van architect François Malfait een nieuwe constructie neer te poten die perfect aansluit bij de traditie van de 16de eeuw.

Het woonhuis en de oude geplaveide koer is bewaard gebleven en de waterput waaruit vroeger een geheime doorgang vertrok (die momenteel nog gedeeltelijk bestaat) werd overtrokken door ijzersmeedwerk, naar een werk dat zich in het Musée Cluny in Parijs bevindt.

Bij zijn dood in 1917, schonk hij zijn eigendom en zijn collectie aan de Staat, op voorwaarde dat zijn huis toegankelijk zou blijven voor het publiek.

De kunstcollecties werden verspreid over het Jubelparkmuseum, de Terkamerenabdij, het Hallepoortmuseum en het Erasmushuis, waarvan het meubilair voor een groot deel afkomstig is uit

het Vandenpeerenboomhuis. De Staat respecteert de toegankelijkheid van het huis voor het publiek. In 1924 wordt ook de Commissie van de Archieven van het Leger in het huis ondergebracht. Na een reeks restauratieprojecten en de oprichting van een studiecentrum voor toegepaste historische hulpwetenschappen, komt het huis in handen van het ministerie van Vlaamse Cultuur. Dat brengt er na de restauratie in 1979 de rijkschool voor Beeldende Kunsten in onder.

Porseleinstraat

Slechts in 1850 verschijnt de naam "Porceleynstraat". Het ontstaan van deze benaming is nog niet helemaal duidelijk, maar de meest waarschijnlijke hypothese is dat het gaat om een allusie op de postelein, een plant met kleine bladeren waarvan een variëteit als groente werd geteelt. Gedurende lange tijd droeg dit straatje geen naam, maar werd het op de volgende wijze omschreven «straetken gaende van de kercke naar de Hooghstraete». De Porseleinstraat biedt ons nog een overzicht van de omgeving van de rinck. Ze bevat twee gebouwen die uit de 18de eeuw stammen, de cafés "Le Pavillon", "'t Kotje" en "Les Trétaux" die het dichtst bij het Dapperheidsplein gelegen zijn.

Vredegerecht

Adres: Verzetsplein 3

Op het Verzetsplein bevindt het vrederecht zich één van de meest monumentale bouwwerken in Anderlecht.

Het industriële en economische belang van de gemeente aan het einde van de 19de eeuw zorgde ervoor dat zij door de wet van 27 mei 1890 hoofdkanton van het vrederecht werd.

In 1893 begint de architect Louis Ernest S'Jonghers (1866-1931) met de plannen voor dit uitzonderlijke bouwwerk.

Hij beperkt zich hierbij niet louter tot de architecturale aspecten, maar ontwerpt ook de lantaarns, de binnenverlichting, alle meubelen en het interieur.

Het interieur van de rechtszaal op de eerste verdieping is een meesterwerkje. De rechtszaal beschikt over een opmerkelijk plafond, ondersteund door stalen versierde balken. Ze werd voorzien van meubilair passend bij het decorum eigen aan rechtsvonnissen.

De grote glas-in-loodramen sieren de ramen op de eerste verdieping.